

своите народности. Само отъ безграничнѣ любовь къмъ отечеството му си могли да ся сложатъ слѣдните стихове на Верешмари, които и до сега пѣхтъ Маджаритѣ :

« Оставай, сине Маджарски,
Вѣренъ, привързанъ за всегда
На твойта мила бащина;
Нека ти бѫде сѫдбина
Да и' ѿ напушашъ никога :
Все ся завращай тамо ты
Да търсишъ въ нещ гробътъ си ! »

Въ дѣятелността на Верешмари ний трѣба да различавамъ двояко значеніе, като патріотъ и като писателъ.

Като патріотъ, Верешмари, както и всичкытѣ маджарски политици, гледалъ прѣимущество на маджарскитѣ народъ само въ това дѣто да покори и да владѣе съсѣднитѣ народы и да води тѣхнитѣ работы въ своѣ ползи; поради туй защото инакъ, ако бы тѣзи народы да получатъ същия свободъ, както Маджаритѣ, неизбѣжно, тѣ щатъ да дѣйствуватъ на Маджаритѣ; а понеже тѣзи послѣднитѣ сѫ и по-многобойни, тѣ бы лесно сполучили, или да си подчинятъ Маджаритѣ, или поне, да ги турятъ въ безисходно положеніе, даги изгладятъ отъ помежду си.

Но като поетъ и человѣкъ, Верешмари осъщалъ неправдите, които неговата народность сторила на славенскитѣ народы, той прѣвидѣлъ лошавитѣ послѣдици, които има да постигнатъ и безъ друго щѫтъ да постигнатъ сънародниците му. Той видѣлъ тѣзи ужасни послѣдици, които го плашили, и поради туй пѣсенята му е проникната всичка съ мракъ и меланхолій.

Въ стихотворенietо « ЧЕЛОВѢКЪ БЕЗЪ РОДИНА » той олицетворява всичките маджарски народности въ видъ на единъ человѣкъ, въ видъ на злочестъ патріотъ. Той го представя въ скъсаны и съдрани дрехи да ся щура по камъниетѣ и тръниетѣ на пустынѣтѣ, докль дошелъ и застанълъ надъ зънчилъ пропастъ.

« Прѣдъ него пропастъ задъ него пустыня ! »

Казва поетътъ. Ако бы ты мѣтнѣлъ очи на неговите бръчки, помислилъ бы, че нѣкаква си страсть го гони напредъ. Подиръ това поетътъ го пыта :